

EU a Mexiko

Bilaterální vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou se datují od 60.let. Nicméně bylo to v posledních třech desetiletích, kdy vztahy mezi oběma kontinenty zaznamenaly významný kvantitativní i kvalitativní skok, což je odrazem skutečnosti, že EU přikládá zvýšenou pozornost oblasti Latinské Ameriky jako jednomu z politicky a ekonomicky privilegovaných partnerů. Obě oblasti spojovala celá řada politických, historických, kulturních i náboženských pout a tyto vazby se ještě prohloubily po zapojení Španělska a Portugalska do evropského projektu v roce 1986.

Mexiko je (spolu s Chile) jednou ze zemí, se kterou mají vztahy výlučný charakter EU – národní stát. Členský stát NAFTA je sedmým největším světovým exportérem a značnou závislost na především USA se Mexiko snaží alespoň částečně vyvážit větší diverzifikací vztahů se zeměmi Evropské unie. Dvoustranné vztahy mezi EU a Mexikem jsou směřovány k větší míře ekonomického partnerství a politické spolupráce. Funguje společná rada EU – Mexiko. Dohodou FTA podepsanou 8. prosince 1997 v Bruselu, jež vešla v platnost 1. října 2000 a navazuje na rámcovou smlouvu z roku 1991 byly dotvořeny mechanismy a principy, které jako reflektují politicky zásadní témata dialogu jako chudoba, terorismus, lidská práva, demokracie, migrace a regionální rozvoj. Vše samozřejmě v souvislosti s rozšiřováním obchodních a investičních aktivit. Rozhodnutím 2/2000 byla založena Volná zóna se zbožím mezi EU a Mexikem. Vzájemná a prohlubující se liberalizace obchodu (GATT, článek 14), vytvoření mechanismů spolupráce, vytvoření konzultačních procedur ve věci ochrany duševního vlastnictví a definování možností subvencí a podpory investičních vzájemných záměrů. Rozhodnutím 2/2001 byla ustavena Volná zóna služeb. V jejím rámci možno zdůraznit podporu platební volnosti a zamýšlené jistění finančních toků. Mezi EK a Spojenými státy mexickými existuje ještě dohoda o chemických substancích ve vztahu k výrobě drog a omamných látek a dohoda o ochraně a značení tvrdého alkoholu, obě podepsané v roce 1997.

Obchodní vztahy jsou založeny na důležitosti Mexika jako obchodního partnera EU a na stoupajícím exportu, stejně jako recipročně EU představuje pro Mexiko druhý největší trh. Free trade agreement (FTA) pokrývá široké spektrum ekonomických

aspektů. Jedná se o plnou liberalizaci průmyslových výrobků během roku 2003 pro EU a pro Mexiko do roku 2007. Sjednocení podmínek pro vstup na Mexický trh a opačně mají ve výhledu do roku 2007 zajistit přiblížení obchodním standardům v rámci NAFTA. Od momentu přijetí FTA stoupl vzájemný obchod o 25.5% v roce 2001.

Oboustranná jednání jsou realizována na několika úrovních. Vzájemná rada EU – Mexiko je základem a vyvíjí se již od roku 1991. Zásadní byla setkání v letech 2001, kdy se jednalo o přípravě vůbec prvního summitu s hlavní náplní EU – Mexiko, který se uskutečnil 16. – 18. května 2002 v Madridu, dále v roce 2002, kdy byl oficiálně reflektován dosah FTA a snaha dojednat vztahy Mexika s ostatními subjekty v oblasti, se kterými má EU dohody (například Karibskou unií). Rok 2003 byl ve znamení vstupu nových členských zemí a předpokládaného dopadu na externí vztahy EU včetně mexických. Dále funguje výbor EU – Mexiko, jehož jednání vedla ve velké míře k politické podpoře především nových členských států v hledání investičních příležitostí jak pro mexické firmy v EU, tak i opačně a v souvislosti s otevřením trhu a jinými podmínkami importu z Latinské Ameriky.

Míra investovaných prostředků ze strany EU dosáhla v případě Mexika již necelých 30 miliard Eur. Mexiko je součástí programů ECHO, ECIP a podpory NGO's ze strany EU. V rámci latinskoamerické platformy byly vytvořeny nástroje AL-invest (podpora investičního zázemí), URB-AL (vzájemné vztahy a podpora partnerství mezi městy) a ALFA (podpora vědecké činnosti a vzdělávání). Pro roky 2002 – 2006 bylo vyčleněno 56,2 milionů Eur pro politické programy. Příkladem do sociálního rozvoje a srovnávání sociální propasti má být investováno 15 milionů Eur, dalších 15 milionů je určeno pro upevnění právního systému, nástrojů vymahatelnosti a vynutitelnosti práva a pro počátek roku 2005 se předpokládá otevření 8 milionového účtu určeného pro technickou a vědeckou oblast. Mexiko je pro období 2002 – 2004 zařazeno mezi tři nejdůležitější Latinskoamerické země v programu Democracy and Human Rights. V této oblasti byly podniknuty kroky pro zvýšení autority Ombudsmana pro lidská práva a rovnocenné postavení žen ve společnosti. Civil society forum se sešlo poprvé v listopadu 2002 a již se předpokládá opakování této akce v roce 2006.